

[Niels Westerby.]

og parcelhuse, som bliver bygget hvert år — og vi må egentlig håbe, det bliver mere efterhånden — er der i realiteten ingenting sket. Der vil blive bygget nøjagtig under de samme vilkår og under de samme betingelser som nu; den høje rente vil bestemme det høje huslejeniveau. Kreditstramningen vil lægge vanskeligheder i vejen for finansieringen o. s. v., alle de vanskeligheder, som vi kender så godt. Der er i virkeligheden intet sket.

Jo, vil man sige, den forhøjelse af lejen, som sker i den gamle boligmasse, går ind i et fond for 50 pct.s vedkommende, og 50 pct. af dette fond skal altså bruges dels til at sanere gamle lejligheder, dels til at modernisere gamle lejligheder, og så skal der bruges noget til at købe obligationer for. Jeg tror, man selv ud fra den mest optimistiske vurdering må erkende, at der, når disse lejeforhøjelser gennemføres, højst kan blive ca. 25 mill. kr. mere om året til at købe obligationer for. Det er vist det højeste, man kan regne med, hvortil kommer, at det hele først begynder at virke fra 1. april 1967. Der vil altså i 1966 blive bygget 40.000 lejligheder på nøjagtig de samme slette vilkår som nu. Fra 1. april 1967 til 1. april 1968 vil der igen blive bygget 40.000 lejligheder, og den eneste forskel, der vil være, er, at der bliver 25 mill. kr. at købe obligationer for.

Skulle vi i det høje ting nu ikke prøve at have lidt sans for proportioner? Vi ved jo udmærket godt, at det typiske for obligationsmarkedet i Danmark i disse år er, at der er sket en kreditekspllosion. Vi ved, at det er ikke mere end 5 år siden, at der kun blev udstedt for 1 milliard kr. obligationer om året, medens det nu er for 5 milliarder kr., der udstedes obligationer. Vi ved også udmærket godt, at der ikke er købere til alle disse obligationer. Det er derfor Nationalbanken træder ind og laver forskellige støtteopkøb, opkøb på 1,2 milliard eller 1,4 milliard kr. i det sidste år. Er der så nogen, som tror, at 25 mill. kr. fra denne grundejerfond vil kunne ændre obligationsmarkedet? Det er jo som en dråbe i havet. Jeg vil indrømme, at et år senere kan der blive 50 mill. kr. til at købe obligationer for fra denne fond, men det kan ikke ændre obligationsmarkedet.

Dermed er vi ved den situation, som jeg tror vi bliver nødt til at se i øjnene og erkende: at det, der er ved at ske i året 1966, er, at enten man gennemfører en vis begrænsning af selve byggeriets størrelse eller af det antal huse, der bliver bygget, kommer man for den store del af byggeriets vedkommende til at se i øjnene, at det bliver til en meget høj leje, folk kommer til at bo, eller til en meget høj pris, de kommer til at købe parcelhus. Det er i virkeligheden den realitet, man må se i øjnene.

Jeg vil gerne komme ind på et par spørgsmål, som jeg tillægger den allerstørste betydning, hvis der skal føres en langsigtet og perspektivrig boligpolitik her i landet.

For det første, at byggerestriktionerne bliver afviklet. Vi har fået et tilsagn om, at det vil ske her i 1966. Men jeg vil gerne forfølge sagen lidt videre over for den højtærede boligminister og spørge: er det nu sådan, at regeringen kan garantere, at man ikke griber til dette middel igen? For det er i virkeligheden det afgørende. Det er jo sådan, at vi ved, at vi skal have en industrialisering af byggeriet og skal have flyttet så stor en byggeproces væk fra byggepladserne som muligt og ind i fabrikker. Men hvis dette skal ske, kan det ikke nytte, at byggeriet bliver en kastebold for byggerestriktioner, for der er ikke ret mange, som tør bygge fabrikker, hvor de skal sidde med store afdrag og høj forentning, hvis de ikke er sikre på afsætning af deres produkter, og det er man ikke, hvis man er bange for, at der skal komme byggerestriktioner. Det, der er det afgørende, er, at regeringen og folketinget fører en så fast økonomisk politik, at de, der skal gennemføre en industrialisering af byggeriet, er sikre på, at der ikke pludselig bliver smækket byggerestriktioner ud igen.

Så kommer jeg til det næste punkt, som jeg tillægger afgørende vægt, kreditstramningen. Den er jo i virkeligheden også en restriktion på byggeriet. Mens de byggerestriktioner, som vi kender fra gammel tid, er noget, der regulerer selve byggevirkomheden, er jo i virkeligheden kreditstramningen en finansiel begrænsning af byggeriet. Man gør det vanskeligere at